

Iránymutatások a biztosítástechnikai tartalékok értékeléséhez

Bevezetés

- 1.1. Az EIOPA a 2010. november 24-i 1094/2010/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (a továbbiakban: EIOPA-rendelet)¹ 16. cikkének és a végrehajtási intézkedésekkel, különösen a biztosítástechnikai tartalékokra vonatkozó 17-42. cikkel továbbfejlesztett, a biztosítási és viszontbiztosítási üzleti tevékenység megkezdéséről és gyakorlásáról szóló, 2009. november 25-i 2009/138/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (Szolvencia II)² 76-86. és 48. cikkének megfelelően iránymutatásokat ad ki a biztosítástechnikai tartalékok értékeléséről³.
- 1.2. A biztosítástechnikai tartalékok értékeléséről szóló iránymutatások célja a különböző típusú és méretű vállalkozások által folytatott szakmai gyakorlat egységességének és konvergenciájának növelése az összes tagállamban, valamint támogatás nyújtása a vállalkozásoknak a Szolvencia II szerinti biztosítástechnikai tartalékaik kiszámításához.
- 1.3. A szakértői vélemény a biztosítástechnikai tartalékok kiszámításának kulcsfontosságú eleme, melyet alkalmazni kell a biztosítók és viszontbiztosítók biztosítástechnikai tartalékainak értékeléséhez használt feltevések meghatározásakor. Ezeket a biztosítástechnikai tartalékok értékelésére vonatkozó iránymutatásokat a belső modellekre vonatkozó iránymutatások 4., a feltevések meghatározásáról és a szakértői véleményről szóló 4. fejezetével együtt kell olvasni, mely a végrehajtási intézkedések 2. cikkén alapul.
- 1.4. Ezeknek az iránymutatásoknak a címzettjei a Szolvencia II értelmében hatáskörrel rendelkező hatóságok.
- 1.5. Az iránymutatásokat végső soron alkalmazni fogják a biztosítási matematikusok és más szakemberek, akiket az aktuáriusi feladatkör feladatainak elvégzésével megbíztak.
- 1.6. A biztosítástechnikai tartalékok megbízható kiszámítását biztosító lépéseket a számításért felelős személynek kell megtennie. Az aktuáriusi feladatkörnek kell elvégeznie a koordinációs és validálási feladatokat. A vállalkozásoknak elő kell írniuk, hogy az aktuáriusi feladatkör – akkor is, ha ez nincs külön megemlítve – a feladatait adott esetben a biztosítástechnikai tartalékok értékeléséről szóló iránymutatásokban meghatározott követelményeket figyelembe véve, az irányítási rendszerre vonatkozó iránymutatásnak és a végrehajtási intézkedések 272. cikkében meghatározott követelményeknek megfelelően végezze.
- 1.7. Ezek az iránymutatások különböző szakaszokra vannak felosztva. Az adatminőségre vonatkozó 1. szakasz azt vizsgálja, hogyan kell az adatok minőségével kapcsolatos kérdéseket figyelembe venni a biztosítástechnikai tartalékok számítása során, és biztosítani a hiányosságok megfelelő kezelését.

¹ HL L 331, 2010.12.15., 48–83. o.

² HL L 335, 2009.12.17., 1-155. o.

³ HL L 12., 2015.01.17., 1-797. o.

- 1.8. A szegmentálásra és szétválasztásra vonatkozó 2. szakasz a biztosítási és viszontbiztosítási kötelezettségek felosztásának módjait vizsgálja. A szegmentálás célja a biztosítástechnikai tartalékok pontos értékelése.
- 1.9. A feltevésekre vonatkozó 3. szakasz a biztosítástechnikai tartalékok kiszámításához használt módszertanok kiválasztásával kapcsolatos követelményeket tartalmazza. Ez vonatkozik az arányosság általános vizsgálatára, melyet a vállalkozásoknak a számítási módszer kiválasztásakor kell elvégezniük, csakúgy, mint a számítás konkrét módszertani aspektusaira.
- 1.10. A biztosítástechnikai tartalékok számításához használt módszertanokra vonatkozó 4. szakasz a biztosítástechnikai tartalékok általánosságban történő kiszámítására vonatkozó iránymutatásokat tartalmaz. Emellett megadja a potenciális egyszerűsítési megközelítések nem kizárólagos felsorolását, figyelembe véve, hogy a biztosítástechnikai tartalékok értékelésére szolgáló módszertanok és technikák folyamatos fejlesztés alatt állnak. Az arányosságnak az ezekben az iránymutatásokban vázolt vizsgálata nem csak a biztosítástechnikai tartalékok kiszámításához használt módszertanok kiválasztása szempontjából releváns. A kapott eredmények jól használhatók a biztosítástechnikai tartalékok kiszámításához szükséges többi lépés, így például az adatminőség, a szegmentálás, a feltevések meghatározása és a validálás alátámasztásához is.
- 1.11. Mivel egy zárt felsorolás nem felelne meg az arányosság elvi alapú megközelítésének, és lehetséges, hogy nem biztosítana arányos számítási módszert minden kockázati profilhoz, az ebben a dokumentumban javasolt, egyszerűsített módszerek nem értelmezhetők zárt felsorolásként, csupán alkalmazható módszertanokként.
- 1.12. A validálásra vonatkozó 5. szakasz az validálási megközelítések és folyamatok típusaira és kiválasztására, a validálás időzítésére, mértékére és dokumentálására, valamint azoknak az ellenőrzéseknek az értékelésére összpontosít, amelyeket a vállalkozásoknak a biztosítástechnikai tartalékok validálásához el kell végezniük. Ezeknek az iránymutatásoknak a célja a biztosítástechnikai tartalékok validálására vonatkozó megközelítés egységesítése a tagállamokban. A technikai mellékletek ismertetnek néhány standard validálási megközelítést, valamint javaslatokat tesznek arra vonatkozóan, hogy melyik alkalmazása mikor lehet megfelelő.
- 1.13. Az ezekben az iránymutatásokban nem definiált kifejezések a bevezetésben hivatkozott jogi aktusokban meghatározott jelentéssel bírnak.
- 1.14. Az iránymutatásokat 2015. április 1-jétől kell alkalmazni.

1. szakasz: Adatminőség

Az adatok teljességére és helyességére vonatkozó elvek pontosítása

1. iránymutatás – Az adatok teljessége

- 1.15. A biztosítóknak és viszontbiztosítóknak biztosítaniuk kell, hogy a biztosítástechnikai tartalékok kiszámításához felhasznált adatok a mért valóságot jellemző megfigyelések kellően hosszú időszakára terjedjenek ki.
- 1.16. A nem-életbiztosítási kötelezettségekhez tartozó díjtartalékok kiszámításakor a vállalkozásoknak biztosítaniuk kell, hogy elegendő és kellő felbontású múltbeli információ álljon rendelkezésre a kárigények teljes költségéről és tényleges trendjeiről.
- 1.17. A függőkár-tartalékok kiszámításakor a vállalkozásoknak biztosítaniuk kell, hogy elegendő adat álljon rendelkezésre a kárigények alakulását jellemző mintázatok azonosításához, és az adatok felbontása lehetővé tegye a mintázatok homogén kockázati csoportokon belül történő elemzését.

2. iránymutatás – Az adatok helyessége

- 1.18. A biztosítóknak és viszontbiztosítóknak biztosítaniuk kell a különböző időszakokra vonatkozó adatok egységes módon történő felhasználását.
- 1.19. A vállalkozásoknak szükség esetén ki kell igazítaniuk a múltbeli adatokat, hogy javítsák azok hitelességét vagy kiindulási adatként jelentett minőségét, hogy így megbízhatóbban meg tudják becsülni a biztosítástechnikai tartalékokat, vagy az adatok jobban illeszkedjenek az értékelt portfólió jellemzőihez és a kockázatok jövőben várható alakulásához.

Az adatminőség felülvizsgálata és validálása

3. iránymutatás – Adatellenőrzések

- 1.20. A biztosítóknak és viszontbiztosítóknak biztosítaniuk kell, hogy az aktuáriusi feladatkör egy kellően átfogó ellenőrzéssorozat révén értékelje az adatok pontosságát és teljességét, eleget téve az előző iránymutatásokban foglalt kritériumoknak, és lehetővé tegye az esetleges releváns hiányosságok észlelését.
- 1.21. A biztosítóknak és viszontbiztosítóknak biztosítaniuk kell, hogy az aktuáriusi feladatkör ezt az értékelést kellő felbontással végezze.

4. iránymutatás – Egyéb elemzés figyelembe vétele

- 1.22. A biztosítóknak és viszontbiztosítóknak biztosítaniuk kell, hogy az aktuáriusi feladatkör az adatminőségnek a biztosítástechnikai tartalékok kiszámításával kapcsolatos felülvizsgálata során figyelembe vegye a külső felülvizsgálatok keretében elvégzett esetleges releváns elemzések megállapításait.

5. iránymutatás – Az alkalmazandó módszerek mérlegelése

- 1.23. A biztosítóknak és viszontbiztosítóknak biztosítaniuk kell, hogy az aktuáriusi feladatkör figyelembe vegye az adatminőségre vonatkozó elemzés következtetései és a biztosítástechnikai tartalékok értékeléséhez használt módszertanok kiválasztása közötti összefüggést.
- 1.24. A vállalkozásoknak biztosítaniuk kell, hogy az aktuáriusi feladatkör elemezze, hogy a felhasznált adatok mennyire elégségesek a biztosítástechnikai tartalékok értékeléséhez használni kívánt módszertanok alapjául szolgáló feltevések alátámasztására. Ha az adatok nem támasztják alá kellő mértékben a módszertanokat, a vállalkozásnak másik módszertant kell választania.
- 1.25. Az adatok teljességének értékelésekor a vállalkozásoknak biztosítaniuk kell, hogy az aktuáriusi feladatkör figyelembe vegye, hogy a megfigyelések száma és a rendelkezésre álló adatok felbontása elegendő és megfelelő-e a módszertan alkalmazásához szükséges bemenő adatokkal szembeni követelmények teljesüléséhez.

6. iránymutatás – A adatok forrása és felhasználása

- 1.26. A biztosítóknak és viszontbiztosítóknak meg kell követelniük, hogy az aktuáriusi feladatkör az adatok validálása során vegye figyelembe az adatok forrását és tervezett felhasználását.

7. iránymutatás – A szakértői vélemény alkalmazása

- 1.27. A biztosítóknak és viszontbiztosítóknak biztosítaniuk kell, hogy a biztosítástechnikai tartalékok kiszámításához használandó adatok pontosságának, helyességének és teljességének értékelésekor a szakértői vélemény nem lép az adatok megfelelő gyűjtésének, feldolgozásának és elemzésének a helyébe, hanem szükség esetén kiegészíti ezeket.

8. iránymutatás – Validálás és visszajelzés

- 1.28. A biztosítóknak és viszontbiztosítóknak biztosítaniuk kell, hogy az aktuáriusi feladatkör a biztosítástechnikai tartalékok összehangolása keretében az értékelési folyamat során felhasználásra kerülő, releváns adatok értékelését és validálását is koordinálja.
- 1.29. A koordinációs feladatnak magában kell foglalnia legalább a következőket:
- a) az értékeléshez használandó adatok kiválasztása, figyelemmel az adatok pontosságának, helyességének és teljességének szempontjára, és figyelembe véve a számításhoz legalkalmasabb módszertanokat. E célból releváns eszközöket kell használni az egy-egy év adataiban, illetve egyéb releváns elemzésekben esetleg előforduló, lényeges eltérések ellenőrzéséhez;

- b) a belső eljárások tökéletesítésének végrehajtására vonatkozó, az a) pontban foglalt szempontoknak való jobb megfelelés tekintetében relevánsnak tekintett javaslatok jelentése;
- c) azoknak az eseteknek az azonosítása, ahol további, külső adatokra van szükség;
- d) a külső adatok minőségének értékelése a belső adatokéhoz hasonlóan, arra összpontosítva, hogy szükség van-e piaci adatokra, mikor kell azokat felhasználni a belső adatok minőségének javításához, és szükséges-e javítani a meglévő adatokat, és ha igen, hogyan;
- e) annak felmérése, hogy az aktuáriusi legjobb gyakorlat részeként szükséges-e a meglévő adatok kiigazítása az illeszkedés jóságának és az ezeken az adatokon alapuló aktuáriusi és statisztikai tartalékképzési módszerekkel kapott becslések megbízhatóságának növelése érdekében;
- f) az értékelési és validálási folyamat során nyert, releváns, új ismeretek rögzítése, melyek relevánsak lehetnek a biztosítástechnikai tartalékok kiszámításának más lépései szempontjából, és amelyek az alapul szolgáló kockázatok, valamint a rendelkezésre álló adatok minőségének és korlátainak megismeréséhez kapcsolódnak.

Az adatok korlátai

9. iránymutatás – A lényeges korlátok forrásának azonosítása

1.30. A biztosítóknak és viszontbiztosítóknak biztosítaniuk kell, hogy az aktuáriusi feladatkör az adatok esetleges lényeges korlátainak azonosítása érdekében értékelje az adatok pontosságát, teljességét és helyességét. Lényeges korlátok azonosítása esetén a korlátok forrását is meg kell határozni.

10. iránymutatás – A hiányosságok hatása

1.31. Azoknak az esetleges hiányosságoknak az azonosításához és hatásaik felméréséhez, amelyek befolyásolhatják az adatminőségi követelményeknek való megfelelést, a biztosítóknak és viszontbiztosítóknak biztosítaniuk kell, hogy az aktuáriusi feladatkör figyelembe vegyen minden releváns, rendelkezésre álló dokumentációt, mely a biztosítástechnikai tartalékok értékeléséhez használt adatok gyűjtését, tárolását és validálását célzó belső folyamatokra és eljárásokra vonatkozik, és szükség esetén pontosabb információkért keresse meg az ezekben a folyamatokban részt vevő munkatársakat.

1.32. Emellett a vállalkozásoknak biztosítaniuk kell, hogy az aktuáriusi feladatkör hangolja össze azokat az esetleges, releváns feladatokat, melyek célja az azonosított hiányosságok által a biztosítástechnikai tartalékok kiszámításában használt adatokra gyakorolt hatás azonosítása, annak megállapításához, hogy a meglévő adatokat kell-e használni erre a célra, vagy más adatokat kell keresni.

11. iránymutatás – Az adatok kiigazítása

- 1.33. Az adatokat érintő hiányosságok azonosítása esetén a biztosítóknak és viszontbiztosítóknak biztosítaniuk kell, hogy az aktuáriusi feladatkör értékelje, hogy az adatok minőségét – figyelembe véve azok célját – lehet-e javítani azok kiigazításával vagy kiegészítésével.
- 1.34. A biztosítóknak és viszontbiztosítóknak biztosítaniuk kell, hogy megfelelő intézkedéseket tegyenek az adatok üzleti partnerekkel folytatott információcseréből eredő korlátainak leküzdésére.
- 1.35. Külső adatok felhasználása esetén a vállalkozásoknak biztosítaniuk kell, hogy az adatok továbbra is megfeleljenek az ezekben az iránymutatásokban rögzített, az adatok minőségére vonatkozó elvárásoknak.
- 1.36. A vállalkozásoknak el kell dönteniük, hogy lehetséges-e az adatok kiigazításával leküzdeni az adatok minőségét befolyásoló hiányosságokat, és adott esetben azt, hogy milyen konkrét kiigazításokat kell elvégezni.
- 1.37. A vállalkozásoknak biztosítaniuk kell, hogy a kiigazítások az előző iránymutatásokban foglalt szempontoknak való jobb megfeleléshez szigorúan szükséges szintre korlátozódjanak, és ne torzítsák az alapul szolgáló kockázatok trendjeinek vagy az adatokban tükröződő más tulajdonságainak az azonosítását.

12. iránymutatás – Az aktuáriusi feladatkör javaslatai

- 1.38. A biztosítóknak és viszontbiztosítóknak biztosítaniuk kell, hogy az aktuáriusi feladatkör javaslatokat tegyen az irányító testület felé arra vonatkozóan, hogy milyen eljárásokkal lehetne növelni a rendelkezésre álló adatok minőségét és mennyiségét. E feladat elvégzéséhez az aktuáriusi feladatkörnek azonosítania kell a lényeges korlátok forrásait, és javaslatot kell tennie a lehetséges megoldásokra, figyelembe véve azok eredményességét és a megvalósításukhoz szükséges időt.

13. iránymutatás – A szakértői vélemény alkalmazása a lényeges korlátok esetében

- 1.39. Lényeges korlátos adatok esetében, ha a korlátok szükségtelen bonyodalmak nélkül nem orvosolhatók, a biztosítástechnikai tartalékok helyes számítása érdekében a biztosítóknak és viszontbiztosítóknak biztosítaniuk kell a szakértői vélemény alkalmazását a korlátok leküzdéséhez. Az adatok pontatlansága vagy hiányossága nem lehet negatív hatással a biztosítástechnikai tartalékok kiszámítására.

14. iránymutatás – Az adatok korlátainak dokumentálása

- 1.40. A biztosítóknak és viszontbiztosítóknak biztosítaniuk kell, hogy az aktuáriusi feladatkör dokumentálja az adatok korlátait, köztük legalább a következőket:

- (a) A korlátokat okozó hiányosságok leírása, és a korlátok azonosítását tartalmazó esetleges egyéb dokumentumok megnevezése;
- (b) A hiányosságok által a biztosítástechnikai tartalékok kiszámítására gyakorolt hatás összefoglalása, kitérve a hatás lényegességére és arra, hogy hogyan befolyásolja a számítási folyamatot;
- (c) Az aktuáriusi feladatkör által a hiányosságok megismerése érdekében tett – más forrásokat és dokumentumokat kiegészítő vagy nem kiegészítő – intézkedések ismertetése.
- (d) Annak ismertetése, hogy az ilyen helyzetek hogyan orvosolhatók rövid távon az adott célból, valamint az adatok minőségének jövőbeni javítását célzó javaslatok ismertetése.

Piaci adatok

15. iránymutatás – A piaci adatok felhasználása

- 1.41. A közvetlenül a pénzügyi piacok viselkedésétől függő kötelezettségek értékelésekor, vagy amikor a biztosítástechnikai tartalékok kiszámításához külső forrásból származó adatokra van szükség, a biztosítóknak és viszontbiztosítóknak tudniuk kell bizonyítani, hogy a külső adatok alkalmasabbak az adott célra a belső adatoknál. A vállalkozásoknak biztosítaniuk kell, hogy a harmadik felektől származó, külső adatok, illetve a piaci adatok kiegészítsék a rendelkezésre álló belső adatokat.
- 1.42. Függetlenül attól, hogy a kötelezettségek milyen mértékben függenek a piaci viszonyoktól, valamint függetlenül a rendelkezésre álló belső adatok minőségétől, a vállalkozásoknak adott esetben figyelembe kell venniük a releváns külső összehasonlító értékeléseket. Az adatok minőségére vonatkozó követelményeknek való általános megfelelést vizsgáló értékelésnek ki kell terjednie a külső adatokra is.

16. iránymutatás – Piaci adatokra vonatkozó feltételek

- 1.43. A külső adatok pontosságára, helyességére és teljességére vonatkozó értékeléshez a biztosítóknak és viszontbiztosítóknak biztosítaniuk kell, hogy az aktuáriusi feladatkör ismerje és az elemzésében figyelembe vegye az információk forrásának megbízhatóságát, valamint a forrás információgyűjtési és közzétételi folyamatának következetességét és stabilitását az idők során.
- 1.44. A vállalkozásoknak emellett biztosítaniuk kell, hogy az aktuáriusi feladatkör figyelembe vegye az adatok származtatásához használt minden reális feltevést és releváns módszertant, beleértve a nyers adatokra alkalmazott esetleges kiigazításokat és egyszerűsítéseket. Az aktuáriusi feladatkörnek tisztában kell lennie azzal, és figyelembe kell vennie, ha a külső adatokkal kapcsolatban az idő során bármilyen változtatást hajtottak végre, kapcsolódjanak a változtatások akár a feltevésekhez, a kapcsolódó módszertanokhoz vagy a külső adatgyűjtés egyéb eljárásaihoz.

1.45. Emellett, amennyiben elérhető és elégséges, a vállalkozásoknak biztosítaniuk kell, hogy az aktuáriusi feladatkör a tartalékképzési elemzéshez rendelkezésre álló adatok minőségét az összehasonlíthatónak tekintett ágazati vagy piaci adatokhoz, és különösen a Szolvencia II 76. cikke (3) bekezdésének követelményeihez mérje. Az aktuáriusi feladatkörnek minden lényeges eltérést azonosítani kell és meg kell értenie. Ez az elemzés vonatkozhat az értékelés tárgyát képező homogén kockázati csoport sajátosságaira.

2. szakasz: Szegmentálás és szétválasztás

17. iránymutatás – Az egészségbiztosítási és más, nem-életbiztosítási szerződésekből eredő biztosítási és viszontbiztosítási kötelezettségek szegmentálása

1.46. A biztosítóknak és viszontbiztosítóknak biztosítaniuk kell, hogy az egészségbiztosítási és más nem-életbiztosítási szerződésekből eredő biztosítási és viszontbiztosítási kötelezettségek az életbiztosítási ágazatok szerint kerüljenek szegmentálásra, amennyiben ezek a kötelezettségek biometrikus (azaz halandósági, hosszú élet, vagy rokkantsági-betegségi) kockázatnak vannak kitéve, és amennyiben az ezeknek a kötelezettségeknek az értékelésére használt szokásos technikák kifejezetten figyelembe veszik az e kockázatok alapjául szolgáló változók viselkedését.

1.47. Amennyiben az egészségbiztosítási és –viszontbiztosítási kötelezettségek kiszámítása a Szolvencia II 206. cikkében rögzített feltételek szerint történik, a biztosítóknak és viszontbiztosítóknak biztosítaniuk kell, hogy ezek a kötelezettségek az életbiztosításhoz hasonló technikai alapon vállaltak minősüljenek, és ezért az életbiztosítási ágazatokhoz kerüljenek hozzárendelésre.

18. iránymutatás - A nem-életbiztosítási és a nem-élet viszontbiztosítási kötelezettségek szegmentálásának módosítása

1.48. A biztosítóknak és viszontbiztosítóknak biztosítaniuk kell, hogy azok a biztosítási és viszontbiztosítási kötelezettségek, amelyeket eredetileg nem-életbiztosítási ágazatokba szegmentáltak, de egy biztosítási esemény bekövetkezése miatt életbiztosítási vagy élet-viszontbiztosítási kötelezettséggé váltak, olyan életbiztosítási technikákkal kerüljenek értékelésre, amelyek kifejezetten figyelembe veszik a biometriai kockázatok alapjául szolgáló változók viselkedését, és a megfelelő életbiztosítási ágazatokhoz kerüljenek hozzárendelésre, amint elegendő információ áll rendelkezésre az adott kötelezettség életbiztosítási technikákkal történő értékeléséhez.

19. iránymutatás - Homogén kockázati csoportok megfelelőségének meghatározása és értékelése

1.49. A biztosítóknak és viszontbiztosítóknak a feltevések levezetéséhez homogén kockázati csoportokat kell használniuk a biztosítástechnikai tartalékok kiszámításához.

- 1.50. Valamely homogén kockázati csoport a hasonló kockázati jellemzőkkel rendelkező biztosításokat foglalja magában. Egy homogén kockázati csoport kiválasztásakor a vállalkozásnak meg kell teremtenie a megfelelő egyensúlyt a rendelkezésre álló adatok - megbízható statisztikai elemzések elvégzését lehetővé tevő - hitelessége és a csoporton belüli kockázati jellemzők homogenitása között. A vállalkozásnak úgy kell meghatároznia a homogén kockázati csoportokat, hogy azok várhatóan ésszerű mértékben stabilak maradjanak az idők során.
- 1.51. A vállalkozásoknak adott esetben többek között az alábbiakat kell figyelembe venniük a kockázatok levezetéséhez:
- a) biztosítási kockázatvállalási politika;
 - b) kárigények rendezésének mintázata;
 - c) szerződők kockázati profilja;
 - d) termékek elemei, különösen a garanciák;
 - e) jövőbeni irányítási intézkedések.
- 1.52. A vállalkozásoknak biztosítaniuk kell a viszontbiztosítással nem csökkentett biztosítástechnikai tartalékok, illetve a viszontbiztosításból megtérülő összegek meghatározásához használt homogén kockázati csoportok egységességét.

20. iránymutatás - Számítások a csoportos szerződések szintjén

- 1.53. A biztosítástechnikai tartalékok kiszámításánál és a pénzáram-előrejelzések elkészítésénél a biztosítóknak és viszontbiztosítóknak a homogén kockázati csoportok szintjén levezetett feltevéseket kell alkalmazniuk az egyéni vagy csoportos szerződésekre, amennyiben a csoportosítás felbontása nagyobb, mint a homogén kockázati csoportoké.

21. iránymutatás - Többféle kockázatot fedező biztosítási és viszontbiztosítási szerződések szétválasztása

- 1.54. Több ágazathoz tartozó kockázatokot fedező biztosítási és viszontbiztosítási szerződések esetében nem szükséges a kötelezettségek szétválasztása, ha a szerződés által fedezett kockázatok közül csak egy lényeges. Ebben az esetben a szerződéshez kapcsolódó kötelezettségeket a fő kockázati tényező alapján kell szegmentálni.

22. iránymutatás - A szegmentálás részletessége

- 1.55. A biztosítóknak és viszontbiztosítóknak elemezniük kell, hogy a biztosítási és viszontbiztosítási kötelezettségek szegmentálásának részletessége megfelelően tükrözi-e a kockázatok jellegét. A szegmentálásnak figyelembe kell vennie a szerződőnek a szerződésbe beágyazott nyereségrészesedési, opciós és garanciális jogait, valamint a kötelezettségek releváns kockázati tényezőit.

23. iránymutatás – A díjtartalékon és a függőkár-tartalékon alapuló szegmentálás

1.56. A díjtartalékok és a függőkár-tartalékok kiszámításához használt homogén kockázati csoportok megválasztásakor a biztosítóknak és viszontbiztosítóknak mérlegelniük kell mind az együtt értékelt, alapul szolgáló kockázatok jellegét, mind pedig az adatok minőségét.

3. szakasz: Feltevések

24. iránymutatás - A feltevések következetessége

1.57. A biztosítóknak és viszontbiztosítóknak biztosítaniuk kell a biztosítástechnikai tartalékok, a szavatoló tőke és a szavatolótőke-szükséglet meghatározásához használt feltevések egységességét.

Biometriai kockázati tényezők

25. iránymutatás – Biometriai kockázati tényezők modellezése

1.58. A biztosítóknak és viszontbiztosítóknak mérlegelniük kell, hogy determinisztikus vagy sztochasztikus megközelítés arányos-e a biometriai kockázati tényezők bizonytalanságának modellezéséhez.

1.59. A vállalkozásoknak figyelembe kell venniük a kötelezettségek futamidejét annak értékelésekor, hogy a biometriai kockázati tényezők várható, jövőbeni változásait elhanyagoló módszer arányos-e, különösen a módszer által az eredményben okozott hiba értékelésekor.

1.60. A vállalkozásoknak biztosítaniuk kell a kockázati tényezők sajátosságainak figyelembe vételét annak vizsgálatakor, hogy a biometriai kockázati tényezőknek minden más változótól való függetlenségét feltételező módszer arányos-e. A korreláció mértékének e célból végzett meghatározását múltbeli adatokra és szakértői véleményre kell alapozni, a szakértői vélemény alkalmazására vonatkozó iránymutatásoknak megfelelően.

26. iránymutatás – Fedezeti költségek

1.61. A kockázatok csökkentésére fedezeti programot használó biztosítóknak és viszontbiztosítóknak a fedezeti program költségeit figyelembe kell venniük a biztosítástechnikai tartalékok értékelésekor. A biztosítási és viszontbiztosítási kötelezettségek rendezéséhez szükséges pénzbeáramlási és pénzkiráramlási előrejelzéseknek tükrözniük kell az ilyen költségek várható felmerülését.

27. iránymutatás – Piaci adatok rendelkezésre állása

1.62. A biztosítóknak és viszontbiztosítóknak a költségekre vonatkozó, releváns piaci adatok rendelkezésre állásának értékelésekor figyelembe kell venniük, hogy a piaci adatok mennyiben reprezentatívak a biztosítási és viszontbiztosítási

kötelezettség-portfólió tekintetében, valamint az adatok hitelességét és megbízhatóságát.

28. iránymutatás – Költségek figyelembe vétele a szerződéses feltételek szerint

1.63. A biztosítóknak és viszontbiztosítóknak biztosítaniuk kell, hogy vállalkozás és harmadik fél közötti szerződésekben meghatározott költségeket az adott szerződés feltételei alapján vegyék figyelembe. Különösen a biztosítási szerződésből eredő jutalékokat a vállalkozás és az értékesítő személy közötti szerződés feltételei alapján, a viszontbiztosítási költségeket pedig a vállalkozás és annak viszontbiztosítói közötti szerződés alapján kell figyelembe venni.

Költségek hozzárendelése

29. iránymutatás – A költségek hozzárendelésének részletessége

1.64. A biztosítóknak és viszontbiztosítóknak a költségeket homogén kockázati csoportokhoz kell hozzárendelniük, minimálisan ágazonként, a kötelezettségeknek a biztosítástechnikai tartalékok kiszámításához használt szegmentálásának megfelelően.

30. iránymutatás – Általános költségek arányos felosztása

1.65. A biztosítóknak és viszontbiztosítóknak az általános költségeket valós és tárgyilagos módon kell hozzárendelniük, mely hozzárendelésnek a vállalkozás tevékenységének közelmúltban végzett elemzésén, a megfelelő költségtényezők azonosításán és a költségek megfelelő felosztási arányán kell alapulnia.

1.66. Az arányosság vizsgálatának és a jelen iránymutatás első bekezdésének sérelme nélkül, ha az alábbi követelmények teljesülnek, a biztosítóknak és viszontbiztosítóknak mérlegelniük kell az I. technikai mellékletben körvonalazott egyszerűsítés használatát az általános költségek hozzárendelése céljából:

- a) a vállalkozás évente megújítható tevékenységet folytat;
- b) a megújítás a biztosítási szerződés határai szerint új tevékenységnek minősülnek;
- c) a kárigények egyenletesen következnek be a fedezeti időszakon belül.

31. iránymutatás – Az általános költségek felosztására vonatkozó megközelítés módosítása

1.67. A biztosítóknak és viszontbiztosítóknak az idők során egységesen kell hozzárendelniük az általános költségeket a meglévő és jövőbeni tevékenységeikhez, és csak akkor módosíthatják a hozzárendelés alapját, ha egy új megközelítés jobban tükrözi az aktuális helyzetet.

Költség-előrejelzés

32. iránymutatás – A költségek és egyéb pénzáramok összhangja

1.68. A biztosítóknak és viszontbiztosítóknak úgy kell hozzárendelniük a költségeket a pénzáram-előrejelzésben, hogy a költség-pénzáramok időzítése összhangban legyen a biztosítási és viszontbiztosítási kötelezettségek rendezéséhez szükséges egyéb pénzbeáramlások és pénzkiráramlások időzítésével.

33. iránymutatás – A költségek változása

1.69. A biztosítóknak és viszontbiztosítóknak biztosítaniuk kell, hogy a költségek időbeli változására vonatkozó feltevések, ideértve az értékelés napján vagy az azt megelőzően tett kötelezettségvállalásokból eredő jövőbeni költségeket, megfelelően legyenek, és figyelembe vegyék az érintett költségek jellegét. A vállalkozásoknak az alkalmazott gazdasági feltevésekkel összhangban kell figyelembe venniük az inflációt.

34. iránymutatás – A költségekre vonatkozó egyszerűsítések

1.70. A biztosítástechnikai tartalékok kiszámításánál figyelembe vett költségek alapjául szolgáló kockázatok jellegének, nagyságrendjének és összetettségének értékelésekor a biztosítóknak és viszontbiztosítóknak figyelembe kell venniük többek között a jövőbeni költség-pénzáramok bizonytalanságát, és minden olyan eseményt, amely megváltoztathatja a költség-pénzáramok összegét, gyakoriságát és súlyosságát.

1.71. A vállalkozásoknak figyelembe kell venniük továbbá a költségek típusát és a különböző típusú költségek közötti korreláció mértékét.

1.72. Amennyiben a költségek előrejelzéséhez olyan modellen alapuló egyszerűsítést használnak, amely a jelenlegi és múltbeli költségek terhét használja a költségek jövőbeni terhének előrejelzéséhez, beleértve az inflációt is, a vállalkozásoknak elemezniük kell a jelenlegi és múltbeli költségeket, figyelemmel többek között arra, hogy hol merülnek fel a költségek, és milyen tényezők befolyásolják őket. Az arányosság vizsgálatának magában kell foglalnia annak az elemzését, hogy a költségek milyen összefüggésben vannak a biztosítási portfóliók méretével és jellegével. A vállalkozások nem alkalmazhatják az egyszerűsítést, ha a költségek jelentősen megváltoztak, vagy ha várhatóan nem fedik le a biztosítási és viszontbiztosítási kötelezettségekhez szükséges költségük egészét, csak egy részét.

A pénzügyi garanciák és szerződéses opciók kezelése

35. iránymutatás – Beágyazott opciók díjai

1.73. A biztosítóknak és viszontbiztosítóknak kifejezetten figyelembe kell venniük a beágyazott opciók kapcsán a szerződőknek felszámított összegeket.

36. iránymutatás – A feltevések megfelelősége

1.74. A biztosítóknak és viszontbiztosítóknak biztosítaniuk kell, hogy a szerződéses opciók és pénzügyi garanciák értékeléséhez használt feltevések összhangban legyenek az aktuális piaci adatokkal, az aktuális piaci gyakorlattal, valamint a szerződőknek és a vezetésnek a tevékenység és a vállalkozás jellemzőihez kötődő magatartásával. A vállalkozásoknak figyelembe kell venniük továbbá a kedvezőtlen piaci feltételek és trendek hatását, és létre kell hozniuk egy rendszeres folyamatot a feltevések aktualizálására és annak biztosítására, hogy a feltevések a biztosítástechnikai tartalékok utolsó kiszámítása óta rendelkezésre álló új információkat is figyelembe véve továbbra is reálisak.

37. iránymutatás – A szerződők viselkedésére vonatkozó feltevések

1.75. A biztosítóknak és viszontbiztosítóknak biztosítaniuk kell, hogy a szerződők viselkedésére vonatkozó feltevések statisztikai és tapasztalati adatokon alapulnak, amennyiben azok rendelkezésre állnak. A vállalkozásoknak a feltevések levezetésekor mérlegelniük kell, hogy a szerződők mennyiben élnek a szerződéses opciókkal pénzügyileg racionális módon. A vállalkozásoknak ehhez figyelembe kell venniük a szerződőknek a szerződéses opciók értékére vonatkozó ismereteit, és hogy a szerződők hogyan reagálhatnak a vállalkozás pénzügyi helyzetének megváltozására.

Jövőbeni irányítási intézkedések

38. iránymutatás – A jövőbeni irányítási intézkedések figyelembe vétele

1.76. A biztosítóknak és viszontbiztosítóknak megfelelően meg kell tudniuk indokolni, ha a jövőbeni irányítási intézkedéseket a lényegesség okán figyelmen kívül hagyják.

39. iránymutatás – Az irányítási intézkedések és más feltevések összhangja

1.77. A biztosítóknak és viszontbiztosítóknak figyelembe kell venniük, hogy a feltételezett irányítási intézkedések hogyan befolyásolnak más feltevéseket egy adott értékelési forgatókönyvön belül. Figyelembe kell venni különösen az egyes irányítási intézkedéseknek a szerződők viselkedésére és a kapcsolódó költségekre gyakorolt hatását. A vállalkozásoknak figyelembe kell venniük az irányítási intézkedések releváns jogi vagy hatósági korlátait. Ezen felül a vállalkozásnak biztosítania kell, hogy egy adott forgatókönyvnél a feltételezett, jövőbeni irányítási intézkedés a versenyképesség mértéke és a dinamikus törlési kockázat közötti, a vállalati tervezéssel összhangban lévő egyensúlyt tükrözi.

40. iránymutatás – Kapcsolat viszontbiztosított vállalkozással

1.78. A biztosítóknak és viszontbiztosítóknak a viszontbiztosított vállalkozás jövőbeni irányítási intézkedéseit szerződői viselkedésnek kell tekinteniük, és a

biztosítástechnikai tartalékokat a viszontbiztosított vállalkozás magatartására vonatkozó, ésszerű feltevések alapján kell kiszámítaniuk.

Jövőbeni diszkrecionális nyereségrészesedések

41. iránymutatás – A jövőbeni diszkrecionális nyereségrészesedések figyelembe vétele

1.79. A biztosítóknak és viszontbiztosítóknak figyelembe kell venniük a várható jövőbeni diszkrecionális nyereségrészesedéseket, függetlenül attól, hogy a kifizetést szerződés garanzálja-e. A vállalkozásoknak biztosítaniuk kell, hogy a jövőbeni diszkrecionális nyereségrészesedések értékének meghatározása figyelembe vegyen minden idevágó, jogi és szerződéses korlátozást, meglévő nyereségrészesedési megállapodást és a nyereség felosztására vonatkozó terveket.

42. iránymutatás – A jövőbeni diszkrecionális nyereségrészesedésekre vonatkozó feltevések

1.80. A biztosítóknak és viszontbiztosítóknak biztosítaniuk kell, hogy a jövőbeni diszkrecionális nyereségrészesedések fizetésére vonatkozó feltevések tárgyilagos, reális és ellenőrizhető módon kerüljenek levezetésre, mely magában foglalja a vállalkozásnak a nyereségrészesedést biztosító biztosítási szerződések nyújtására vonatkozó elveit és gyakorlatait. Ha a jövőbeni diszkrecionális nyereségrészesedések fizetése a vállalkozás pénzügyi helyzetéhez kapcsolódik, a feltevéseknek tükrözniük kell a vállalkozás eszközei és kötelezettségei közötti interakciót.

43. iránymutatás – A jövőbeni diszkrecionális nyereségrészesedések kifizetésének modellezésére vonatkozó feltevések

1.81. A biztosítóknak és viszontbiztosítóknak mérlegelniük kell a múltbeli tapasztalat, gyakorlat és felosztási mechanizmus átfogó elemzését annak vizsgálatához, hogy a jövőbeni diszkrecionális nyereségrészesedések meghatározásához használt egyszerűsített módszer arányos-e.

4. szakasz: A biztosítástechnikai tartalékok kiszámítására szolgáló módszertanok

Az arányosság vizsgálata

44. iránymutatás – Az arányosság általános elve

1.82. A biztosítóknak és viszontbiztosítóknak a biztosítási és viszontbiztosítási kötelezettségeik alapjául szolgáló kockázatok átfogó értékeléséhez figyelembe kell venniük e kockázatok jellege, nagyságrendje és összetettsége közötti szoros összefüggéseket.

1.83. A vállalkozásoknak biztosítaniuk kell, hogy az aktuáriusi feladatkör el tudja magyarázni, mely módszereket használták a biztosítástechnikai tartalékok kiszámításához, és hogy miért ezekre a módszerekre esett a választás.

45. iránymutatás – A kockázatok jellegének és összetettségének felmérése

1.84. A biztosítási szerződések alapját képező kockázatok jellegének és összetettségének felmérésekor, a végrehajtási intézkedések 56. cikke (2) bekezdésének a) pontjában említettek szerint, a biztosítóknak és viszontbiztosítóknak figyelembe kell venniük adott esetben legalább a következő jellemzőket:

- (a) a kockázatok homogenitásának mértéke;
- (b) a kockázatot alkotó, különböző részkockázatok vagy kockázati összetevők változatossága;
- (c) a részkockázatok közötti összefüggések;
- (d) a bizonytalanság mértéke, azaz hogy milyen mértékben becsülhetők a jövőbeni pénzáramok;
- (e) a kockázat bekövetkezésének vagy kikristályosodásának jellege, a gyakoriság és súlyosság szempontjából;
- (f) a kárigények kifizetésének alakulása az idők során;
- (g) a potenciális veszteség mértéke, beleértve a kárigény-eloszlás végét;
- (h) annak a tevékenységnek a jellege, amelyből a kockázatok származnak, azaz közvetlen biztosítási vagy viszontbiztosítási tevékenység;
- (i) a kockázatok különböző típusai közötti függés mértéke, beleértve a kockázat-eloszlás végét;
- (j) az esetlegesen alkalmazott kockázatcsökkentő eszközök, és azok hatása az alapul szolgáló kockázati profilra.

46. iránymutatás – Összetett kockázati struktúrák azonosítása

1.85. A biztosítóknak és viszontbiztosítóknak azonosítaniuk kell az összetett kockázatok fennállását jelző tényezőket. Ez a helyzet legalább akkor, ha:

- (a) a pénzáramok erősen útvonal-függőek;
- (b) jelentős nemlineáris kölcsönös függések állnak fenn a bizonytalanság több tényezője között;
- (c) a potenciális jövőbeni irányítási intézkedések lényeges hatással vannak a pénzáramokra;
- (d) a kockázatoknak jelentős, aszimmetrikus hatása van a pénzáramok értékére, különösen, ha a kockázatok lényeges beágyazott opciókat és garanciákat tartalmaznak, vagy ha összetett viszontbiztosítási szerződések vannak életben;
- (e) a szerződők viselkedése befolyásolja az opciók és garanciák értékét;

- (f) a vállalkozás összetett kockázatcsökkentő eszközt alkalmaz;
- (g) a szerződések többféle, különböző jellegű fedezeteket tartalmaznak;
- (h) a szerződéses feltételek összetettek, többek között a franchise, részesedések, és a fedezet bevonási és kizárási feltételei tekintetében.

47. iránymutatás – A kockázatok nagyságrendjének felmérése

- 1.86. A biztosítóknak és viszontbiztosítóknak ki kell dolgozniuk és használniuk kell a nagyságrend olyan értelmezését, amely a legjobban illeszkedik a vállalkozás sajátos körülményeihez és a portfóliója kockázati profiljához. A „nagyságrend” meghatározásának ettől függetlenül tárgyilagos, megbízható értékeléshez kell vezetnie.
- 1.87. A kockázatok nagyságrendjének méréséhez a vállalkozásoknak létre kell hozniuk egy vállalkozás-specifikus összehasonlítási alapot vagy referenciaszintet, mely abszolút helyett relatív értékelési eredményhez vezet. Ehhez a kockázatokat a meghatározott összehasonlítási alaphoz képest alacsonytól magasig terjedő skálán lehet elhelyezni.

48. iránymutatás – A lényegesség értékelésének felbontása

- 1.88. A biztosítóknak és viszontbiztosítóknak meg kell határozniuk, hogy a biztosítástechnikai tartalékok kiszámításához milyen szinten a legcélszerűbb vizsgálni a lényegességet; ez lehet az egyes homogén kockázati csoportok szintje, az egyes biztosítási ágazatok szintje, vagy a biztosító teljes tevékenységének szintje.
- 1.89. A vállalkozásoknak a lényegesség vizsgálatakor mérlegelniük kell, hogy egy kockázat, amely a biztosító teljes tevékenysége szempontjából nem lényeges, egy kisebb szegmensre jelentős hatással lehet.
- 1.90. A vállalkozásoknak emellett a biztosítástechnikai tartalékokat nem elszigetelten kell elmezezniük, hanem az értékelés során figyelembe kell venniük a szavatoló tőkére és így a teljes szavatolótőke-megfelelési mérlegre, valamint a szavatolótőke-szükségletre gyakorolt hatást.

49. iránymutatás – Az arányosság vizsgálatában azonosított lényeges hiba következményei

- 1.91. Amennyiben elkerülhetetlen, hogy a biztosító vagy viszontbiztosító olyan módszert használjon, amely lényeges szintű hibát eredményez, a vállalkozásnak ezt dokumentálnia kell, és mérlegelnie kell, hogy ez milyen következményekkel jár a biztosítástechnikai tartalékok kiszámításának megbízhatóságára és a vállalkozás általában vett szavatolótőke-megfelelési helyzetére. A vállalkozásnak meg kell vizsgálnia különösen azt, hogy a lényeges szintű hibát megfelelően kezelte-e a szavatolótőke-szükséglet meghatározásakor, és így a biztosítástechnikai tartalékokban foglalt kockázati ráhagyás megállapításakor.

A biztosítástechnikai tartalékok év közbeni kiszámításának módszerei

50. iránymutatás – A biztosítástechnikai tartalékok egyszerűsített kiszámítása az év közben

1.92. A biztosítók és viszontbiztosítók használhatnak egyszerűsítéseket, például a VI. technikai mellékletben vázolt egyszerűsítést a biztosítástechnikai tartalékok negyedévenkénti kiszámításához, amennyiben azt az arányosság vizsgálata lehetővé teszi.

51. iránymutatás – A negyedéves élet- és nem-életbiztosítási biztosítástechnikai tartalékok legjobb becslésének kiszámítása

1.93. A biztosítástechnikai tartalékok legjobb becslésének negyedéves kiszámításához a biztosítók és viszontbiztosítók előre görgetett számítást végezhetnek, figyelembe véve a negyedévben bekövetkezett pénzáramokat és a negyedévben felmerült új kötelezettségeket. Ha a tényleges és a várt adatok elemzése azt mutatja, hogy a negyedév során jelentős változások következtek be, a vállalkozásnak aktualizálnia kell az előre görgetett számítási módszerhez tartozó feltevéseket.

52. iránymutatás - Az éves életbiztosítási biztosítástechnikai tartalék legjobb becslésének kiszámítása

1.94. A indexhez kötött, egységhez kötött, nyereséget biztosító vagy pénzügyi garanciákat tartalmazó szerződések utáni életbiztosítási biztosítástechnikai tartalékok legjobb becslésének negyedéves, előre görgetett számításához a biztosítóknak és viszontbiztosítóknak alkalmazniuk kell a végrehajtási intézkedések 272. cikkének (5) bekezdésében előírt érzékenységi elemzést a legjobb becslésnek a releváns pénzügyi paraméterekkel szembeni érzékenységének felmérésére. A vállalkozásnak dokumentálnia kell a pénzügyi paraméterek megválasztását, a paramétereknek a vállalkozás eszköportfoliója szempontjából vett folyamatos megfelelőségét, valamint az érzékenységi elemzés relevanciáját és pontosságát.

A szerződéses opciók és a pénzügyi garanciák értékelésének módszertanai

53. iránymutatás – Módszertani döntés

1.95. A biztosítóknak és viszontbiztosítóknak biztosítaniuk kell, hogy a szerződéses opciók és a pénzügyi garanciák értékelése elégséges, alkalmazható, releváns aktuáriusi és statisztikai módszertanokon alapuljon, figyelembe véve az ezen a területen bekövetkező fejlődést.

1.96. A vállalkozásoknak biztosítaniuk kell, hogy a szerződéses opciók és a pénzügyi garanciák értékének meghatározására szolgáló módszertan kiválasztásakor legalább az alábbi szempontok mérlegelésre kerüljenek:

(a) Az alapul szolgáló kockázatok jellege, nagyságrendje és összetettsége, és az azok közötti kölcsönös függőségek a szerződések fennállása alatt;

- (b) Az opciók és garanciák jellegére és az azokat befolyásoló tényezőkre vonatkozó esetleges ismeretek;
- (c) A további, bonyolult és összetett számítások szükségességének gondos vizsgálata;
- (d) A módszer megfelelőségének igazolása.

54. iránymutatás – Módszertanok a szerződéses opciók és a pénzügyi garanciák értékelésére

- 1.97. A biztosítóknak és viszontbiztosítóknak a végrehajtási intézkedések 56. cikkében említett arányossági értékelést kell alkalmazniuk egy zárt képleten alapuló megközelítés vagy egy sztochasztikus megközelítés alkalmazásának mérlegelésekor a biztosítási szerződésekben szereplő szerződéses opciók és pénzügyi garanciák értékelésére.
- 1.98. Ha egyik módszer sem lehetséges, a vállalkozás utolsó lehetőségként alkalmazhatja az alábbi lépésekből álló megközelítést:
- (a) Az opció vagy garancia jellemzőinek és az általa a pénzáramokra gyakorolt hatásnak az elemzése;
 - (b) Annak az összegnek az elemzése, amennyivel az opció vagy garancia várhatóan aktuálisan a piaci ár fölött vagy alatt lesz;
 - (c) Annak a meghatározása, hogy az opció vagy garanciák költsége várhatóan mennyit változik az idők során;
 - (d) Annak a megbecslése, hogy az opció vagy garancia milyen valószínűséggel válik a jövőben költségesebbé vagy kevésbé költségessé.

Gazdasági forgatókönyv generátorok

55. iránymutatás - Gazdasági forgatókönyv generátorok dokumentációja

- 1.99. A biztosítóknak és viszontbiztosítóknak készen kell állniuk arra, hogy kérésre megosszák az ellenőrökkel az alábbi dokumentumokat:
- (a) a gazdasági forgatókönyv generátor alapjául szolgáló matematikai modellek, és a kiválasztás oka;
 - (b) az adatminőség értékelése;
 - (c) a kalibrálási folyamat;
 - (d) a kalibrálási folyamatból eredő paraméterek (különösen azok, amelyek a volatilitási és a korrelációs piaci kockázati tényezőknek felelnek meg);

56. iránymutatás – A gazdasági forgatókönyv generátor általános ismerete

- 1.100. A gazdasági forgatókönyv generátor kiszervezése esetén a biztosítóknak és viszontbiztosítóknak biztosítaniuk kell, hogy megfelelően ismerjék a generátor alapjául szolgáló matematikai modelleket és a kalibrálási folyamatot, különösen az alkalmazott módszereket, feltevéseket és a korlátokat; a biztosítóknak és

viszontbiztosítóknak minden lényeges változtatásról folyamatosan értesülniük kell.

57. iránymutatás – Kalibrálás: piaci adatok és a pénzügyi instrumentumok megválasztása

- 1.101.A biztosítóknak és viszontbiztosítóknak biztosítaniuk kell, hogy a gazdasági forgatókönyv generátornak a piac következetes értékelésére használt kalibrációs folyamata a végrehajtási intézkedések 1. cikkének definíciói szerinti mély, likvid és átlátható pénzügyi piacokról származó adatokon alapuljon, melyek az aktuális piaci feltételeket tükrözik. Ha ez nem lehetséges, a vállalkozásnak más piaci árakat kell használnia, figyelemmel az esetleges torzulásokra és biztosítva a torzulások orvoslását célzó kiigazítások határozott, tárgyilagos, megbízható módon történő alkalmazását.
- 1.102.A biztosítóknak és viszontbiztosítóknak tudniuk kell igazolni, hogy a kalibráláshoz használt pénzügyi instrumentumok megválasztása releváns, tekintettel a biztosítási és viszontbiztosítási kötelezettségek jellemzőire (pl. beágyazott opciók és pénzügyi garanciák).

58. iránymutatás - Tesztek (pontosság, szilárdság és piaci konzisztencia)

- 1.103.Azoknak a biztosítási és viszontbiztosítási vállalkozásoknak, amelyek gazdasági forgatókönyv generátort használnak a biztosítástechnikai tartalékok sztochasztikus modellezéséhez, tudniuk kell igazolni a releváns felügyeleti hatóságok felé a gazdasági forgatókönyv generátor pontosságát, szilárdságát és piaci konzisztenciáját. Értékelni kell a gazdasági forgatókönyv generátor pontosságát (legalább a Monte Carlo hibaelemzést).
- 1.104.A gazdasági forgatókönyv generátor szilárdságának igazolásához a biztosítóknak és viszontbiztosítóknak vizsgálniuk kell egyes tipikus kötelezettségek értékelésének érzékenységét a kalibrációs folyamat egyes paramétereinek változására.
- 1.105.A gazdasági forgatókönyv generátor piaci konzisztenciájának igazolásához a következő tesztek közül legalább néhányat el kell végeznie az értékeléshez használt generátor által létrehozott forgatókönyveken:
- (a) Kalibrációs tesztek: a végrehajtási intézkedések 22. cikkének (3) bekezdésében foglalt követelmények teljesülésének ellenőrzése;
 - (b) Martingale tesztek: a Martingale teszt ellenőrzése a gazdasági forgatókönyv generátor kalibrációs folyamatában használt eszközosztályokra (tőke, kötvény, ingatlan, devizaárfolyam stb.) és néhány egyszerű portfólió-befektetési stratégiára vonatkozóan;
 - (c) Korrelációs tesztek: a szimulált korrelációk összehasonlítása a múltbeli korrelációkkal.
- 1.106.A biztosítóknak és viszontbiztosítóknak biztosítaniuk kell a gazdasági forgatókönyv generátor pontosságára, szilárdságára és piaci konzisztenciájára vonatkozó tesztek rendszeres, legalább évenkénti elvégzését.

59. iránymutatás – Véletlenszám-generátorok és pszeudovéletlenszám-generátorok

1.107.A biztosítóknak és viszontbiztosítóknak biztosítaniuk kell a gazdasági forgatókönyv generátorban használt (pseudo)véletlenszám-generátorok megfelelő tesztelését.

60. iránymutatás – A gazdasági forgatókönyv generátorok folyamatos megfelelése

1.108.A biztosítóknak és viszontbiztosítóknak megfelelő eljárásokkal kell biztosítaniuk, hogy a gazdasági forgatókönyv generátorok folyamatosan megfelelőek maradjanak a biztosítástechnikai tartalékok kiszámításához.

A kockázati ráhagyás kiszámítása

61. iránymutatás – A kockázati ráhagyás kiszámítására szolgáló módszerek

1.109.A biztosítóknak és viszontbiztosítóknak fel kell mérniük, hogy szükség van-e minden jövőbeni szavatolótőke-követelmény előrejelzésére a referenciabiztosító biztosítási és viszontbiztosítási kötelezettségeinek alapjául szolgáló kockázatok jellegének, nagyságrendjének és összetettségének arányos tükrözéséhez. Amennyiben igen, a vállalkozásnak el kell végeznie ezeket a számításokat. Ellenkező esetben alternatív módszerek használhatóak a kockázati ráhagyás kiszámításához, biztosítva, hogy a kiválasztott módszer képes legyen számításba venni a vállalkozás kockázati profilját.

1.110.Ha a legjobb becslés kiszámítása egyszerűsített módszertan szerint történik, a vállalkozásoknak fel kell mérniük, hogy az adott módszertanok használata milyen hatással lehet a kockázati ráhagyás kiszámítására rendelkezésre álló módszerekre, köztük a jövőbeni szavatolótőke-szükségletek előrejelzéséhez használható egyszerűsített módszerekre.

62. iránymutatás – A kockázati ráhagyás kiszámítására szolgáló módszerek hierarchiája

1.111.Annak eldöntésekor, hogy az alább ismertetett hierarchikus szintek közül melyik a legmegfelelőbb, a biztosítóknak és viszontbiztosítóknak biztosítaniuk kell, hogy a számítások összetettsége ne haladja meg azt, ami a referenciabiztosító biztosítási és viszontbiztosítási kötelezettségei alapjául szolgáló kockázatok jellegének, nagyságrendjének és összetettségének arányos tükrözéséhez szükséges.

1.112.A vállalkozásoknak a módszerek hierarchiáját az arányosság elve meghatározásakor rögzített keretrendszerrel és a kockázatok megfelelő értékelésének szükségességével összhangban kell alkalmazniuk.

1.113.A biztosítóknak és viszontbiztosítóknak az alábbi hierarchiát kell alapul venniük a jövőbeni szavatolótőke-szükségletek előrejelzéséhez használandó módszerekre vonatkozó döntések meghozatalakor:

- **1) módszer** Az egyes kockázatok vagy részkockázatok közelítő meghatározása a végrehajtási intézkedések 58. cikkének a) pontjában említettek szerint a jövőbeni szavatolótőke-szükségletek előrejelzéséhez használandó néhány vagy összes modulon belül.
- **2) módszer** A végrehajtási intézkedések 58. cikkének a) pontjában említettek szerint a teljes szavatolótőke-szükséglet minden egyes jövőbeni évre vonatkozó, közelítő meghatározása, többek között az adott jövőbeni évre vonatkozó legjobb becslés és az értékelés időpontja szerinti legjobb becslés arányának felhasználásával.

Ez a módszer nem megfelelő, ha az értékelés időpontjára vagy bármely azt követő időpontra vonatkozó legjobb becslés értéke negatív.

Ez a módszer a viszontbiztosítással csökkentett kötelezettségek lejárátát és kifutási mintázatát veszi figyelembe. Ennek következtében szem előtt kell tartani, hogyan történt a viszontbiztosítás nélküli biztosítástechnikai tartalékok legjobb becslésének kiszámítása. Mérlegelni kell továbbá, hogy a vállalkozás kockázati profiljára vonatkozó feltevések az idők során változatlanok tekinthetők-e. Ez magában foglalja az alábbiakat:

- (a) Minden biztosítási kockázat esetében annak a mérlegelését, hogy a biztosítási kockázaton belül a részkockázatok összetétele megegyezik-e;
- (b) A partner általi nemteljesítési kockázat esetében annak mérlegelését, hogy a viszontbiztosítók és a különleges célú gazdasági egységek átlagos hitelképessége megegyezik-e;
- (c) A piaci kockázat esetében annak mérlegelését, hogy a nettó legjobb becslésre vonatkozó lényeges piaci kockázat megegyezik-e;
- (d) A működési kockázat esetében annak mérlegelését, hogy a viszontbiztosítók és a különleges célú gazdasági egységek azonos mértékben részesednek-e a kötelezettségekből;
- (e) A kiigazítás esetében annak mérlegelését, hogy a nettó legjobb becsléshez kapcsolódó biztosítástechnikai tartalékok veszteségelnyelő képessége megegyezik-e.

Ha a fenti feltevések közül egy vagy több nem áll meg, a vállalkozásnak legalább egy kvalitatív értékelést kell végeznie a feltevésektől való eltérés lényegességének meghatározására. Ha az eltérés hatása a teljes kockázati ráhagyáshoz viszonyítva nem lényeges, akkor ez a módszer használható. Ellenkező esetben a vállalkozásnak megfelelően módosítania kell a képletet, vagy ösztönözni kell egy kifinomultabb módszer használatára.

- **3) módszer** Minden jövőbeni szavatolótőke-szükséglet diszkontált összegének egyetlen lépésben történő, közelítő meghatározása, anélkül, hogy a végrehajtási intézkedések 58. cikkének b) pontjában említettek szerint megtörténne az egyes jövőbeni évekhez tartozó szavatolótőke-szükségletek külön-külön történő, közelítő meghatározása, többek között

a biztosítási kötelezettségek módosított futamidejének arányossági tényezőként való felhasználásával.

A biztosítási kötelezettségek módosított futamidején alapuló módszer alkalmazására vonatkozó döntés meghozatala előtt figyelmet kell fordítani a módosított futamidő értékére, nehogy a kockázati ráhagyásra kapott eredmény értelmetlen legyen.

Ez a módszer a viszontbiztosítással csökkentett kötelezettségek lejárátát és kifutási mintázatát veszi figyelembe. Ennek következtében szem előtt kell tartani, hogyan történt a viszontbiztosítás nélküli biztosítástechnikai tartalékok legjobb becslésének kiszámítása. Mérlegelni kell továbbá, hogy a vállalkozás kockázati profiljára vonatkozó feltevések az idők során változatlanok-e. Ez magában foglalja az alábbiakat:

- (a) Az alapvető szavatolótőke-szükséglet esetében annak mérlegelését, hogy a kockázatok és a részkockázatok összetétele és aránya nem változik-e az évek során;
- (b) A partner általi nemteljesítési kockázat esetében annak mérlegelését, hogy a viszontbiztosítók és a különleges célú gazdasági egységek átlagos hitelképessége az évek során változatlan marad-e;
- (c) A működési kockázat és a partner általi nemteljesítési kockázat esetében annak mérlegelését, hogy a módosított futamidő a viszontbiztosítás nélküli és a viszontbiztosítást is tartalmazó kötelezettségek esetében megegyezik-e;
- (d) Annak mérlegelését, hogy a nettó legjobb becslésre vonatkozó lényeges piaci kockázat az évek során változatlan marad-e;
- (e) A kiigazítás esetében annak mérlegelését, hogy a nettó legjobb becsléshez kapcsolódó biztosítástechnikai tartalékok veszteségelnyelő képessége az évek során változatlan marad-e.

Amennyiben a vállalkozás ezt a módszert kívánja használni, meg kell vizsgálnia, hogy ezek a feltevések milyen mértékben teljesülnek. Ha a feltevések közül egy vagy több nem áll meg, a vállalkozásnak legalább egy kvalitatív értékelést kell végeznie a feltevésektől való eltérés lényegességének meghatározására. Ha az eltérés hatása a teljes kockázati ráhagyáshoz viszonyítva nem lényeges, akkor az egyszerűsítés használható.

Ellenkező esetben a vállalkozásnak megfelelően módosítani kell a képletet, vagy ösztönözni kell egy kifinomultabb módszer használatára.

- **4) módszer** A kockázati ráhagyás közelítő meghatározása a legjobb becslés százalékában történő kifejezéssel.

E módszer szerint a kockázati ráhagyást a viszontbiztosítás nélküli, az értékelés időpontjában vett biztosítástechnikai tartalékok legjobb becslésének százalékában kell meghatározni. Egy adott üzletágra

alkalmazandó százalékos érték meghatározásánál a vállalkozásnak figyelembe kell vennie, hogy az adott százalékos érték valószínűleg nő, ha a kötelezettségek módosított futamideje – vagy a kötelezettségek kifutási mintázatán alapuló valamely egyéb mérőszám – nő.

A vállalkozásoknak megfelelően szem előtt kell tartaniuk ennek a megközelítésnek a nagyon leegyszerűsítő jellegét; csak akkor szabad használni, ha igazolt, hogy a kockázati ráhagyásra vonatkozó, fenti hierarchiába rendezett, kifinomultabb megközelítések egyike sem alkalmazható.

Ha a vállalkozás ezt a módszert használja a kockázati ráhagyás kiszámításához, ágazatonként indokolnia és dokumentálnia kell az alkalmazott százalékos értékeket. Az indoklásnak és magyarázatnak ki kell térnie az értékelt portfóliók minden specifikus jellemzőjére. Negatív legjobb becslési értékek esetén a vállalkozás nem használhatja ezt a módszert.

1.114. Az arányosság vizsgálatának és a végrehajtási intézkedések 58. cikkében foglalt rendelkezések sérelme nélkül a módszerek hierarchiájának alkalmazásakor a biztosítók és viszontbiztosítók használhatják a IV. technikai mellékletben meghatározott egyszerűsítéseket.

63. iránymutatás – Az általános kockázati ráhagyás hozzárendelése

1.115. Amennyiben túl bonyolult annak kiszámítása, hogy az egyes ágazatok mennyiben járulnak hozzá a teljes szavatolótőke-szükséglethez a teljes portfólió fennállása alatt, meg kell engedni, hogy a biztosítók és viszontbiztosítók egyszerűsített módszerek segítségével rendeljék hozzá az általános kockázati ráhagyást az egyes ágazatokhoz, melyek arányosak az érintett kockázatok jellegével, nagyságrendjével és összetettségével. Ezeknek a módszereknek az idők során következetesnek kell lenniük.

A biztosítástechnikai tartalékok kiszámítása összességében

64. iránymutatás – A bizonytalanság számításba vétele

1.117. A biztosítóknak és viszontbiztosítóknak a bizonytalanságának mérlegelésével meg kell érteniük, hogy a biztosítási és viszontbiztosítási kötelezettséghez kapcsolódó jövőbeni pénzáramok megbízható helyettesítéséhez a pénzügyi instrumentumok pénzáramainak nem csupán a biztosítási és viszontbiztosítási kötelezettséghez kapcsolódó pénzáramokkal megegyező, várt összegű pénzáramot kell nyújtaniuk, hanem ugyanolyan változékonysági mintázatokat is.

65. iránymutatás – Megbízható helyettesítés

1.118.A biztosítók és viszontbiztosítók nem tekinthetik a biztosítási és viszontbiztosítási kötelezettségekhez kapcsolódó jövőbeni pénzáramok helyettesítését megbízhatónak, ha:

- (a) Ha a jövőbeni pénzáram egy vagy több tulajdonsága, többek között annak várt értéke, volatilitása vagy bármely más tulajdonsága olyan kockázatoktól függ, amelyeknek a vállalkozáson belüli specifikus mintázata nem található meg azokban az instrumentumokban, amelyekkel a pénzügyi piacokon aktívan kereskednek;
- (b) Rendesen nincsenek a nyilvánosság számára könnyen elérhető, aktuális kereskedési és árinformációk, mert a jövőbeni pénzáram egy vagy több tulajdonsága bármilyen mértékben vállalkozás-specifikus tényezők, például a ráfordítások vagy a beszerzési költségek alakulásától függ; vagy
- (c) A jövőbeni pénzáram egy vagy több tulajdonsága a vállalkozáson kívüli tényezők alakulásától függ, melyekre vonatkozóan nincsenek olyan pénzügyi instrumentumok, amelyek megbízható piaci értéke megfigyelhető lenne.

66. iránymutatás – Rövid távú fennakadások

1.119. Amennyiben egy aktív, átlátható piac ideiglenesen nem teljesíti azt a feltételt, hogy mély és likvid legyen, de ésszerűen várható, hogy a következő három hónap során újra teljesíteni fogja ezeket a feltételeket, a biztosítóknak és viszontbiztosítóknak az ebben az időszakban megfigyelt árakat kell felhasználniuk ezeknek az iránymutatásoknak a végrehajtása céljából.

1.120. A vállalkozásoknak fel kell mérniük, hogy ezeknek az áraknak a használata nem eredménye-e lényeges hibát a biztosítástechnikai tartalékok értékelésében.

67. iránymutatás – Egyben értékelt kötelezettségek szétválasztása

1.121. Ha egy adott szerződés alatt több jövőbeni pénzáram áll fenn, melyek megfelelnek a biztosítástechnikai tartalékok egy összegben történő kiszámításához szükséges minden feltételnek, valamint más jövőbeni pénzáramok is fennállnak, melyek nem felelnek meg e feltételek mindegyikének, a biztosítóknak és viszontbiztosítóknak szét kell választaniuk a kétféle pénzáramokat. A pénzáramok első csoportjánál nem szükséges előírni a legjobb becslés és a kockázati ráhagyás külön kiszámítását, de a pénzáramok második csoportja esetében elő kell írnia a külön történő számítást. Ha a javasolt szétválasztás nem valósítható meg, különösen, ha jelentős függés áll fenn a pénzáramok két csoportja között, a vállalkozás számára elő kell írni a legjobb becslés és a kockázati ráhagyás elkülönített kiszámítását az egész szerződésre vonatkozóan.

Jövőbeni díjak

68. iránymutatás – A jövőbeni díj-pénzáramok és díjkövetelések összehasonlítása

1.122.A biztosítóknak és viszontbiztosítóknak meg kell határozniuk az értékelés napján a szerződések határain belül foglalt, jövőbeni díj-pénzáramokat, és a kötelezettségek legjobb becslésének kiszámításában azokat a jövőbeni díj-pénzáramokat kell szerepeltetnie, amelyek az értékelés napját követően válnak esedékessé.

1.123.A biztosítóknak és viszontbiztosítóknak az értékelés napját megelőzően fizetésre esedékes díjakat díjkövetelésként kell kezelniük a mérlegbeszámolójukban, amíg a pénz be nem érkezik.

Kártartalékok kiszámítása

69. iránymutatás – Bejelentett, függő károk tartalékainak számítási módszerei

1.124.A biztosítók és viszontbiztosítók a bekövetkezett, de még be nem jelentett károk tartalékait és a nem allokált kárrendezési költségeket nem vonhatják be a bejelentett, függő károk tartalékainak kiszámításába, melyek a kártartalékok azon elemét jelentik, ahol a biztosítót értesítették a követelés alapjául szolgáló eseményről.

1.125.A bejelentett, függő károk tartalékainak becslésére kétféle módszer használható:

- a bejelentett kárigények számának és átlagos költségének mérlegelése;
- esetenkénti becslés.

70. iránymutatás – Bekövetkezett, de még be nem jelentett károk tartalékainak számítási módszerei

1.126.Amennyiben a bekövetkezett, de még be nem jelentett károk tartalékainak (IBNR) kiszámításához aktuáriusi technikákat (pl. lánc-létra módszerek) használnak, a biztosítóknak és viszontbiztosítóknak külön oda kell figyelniük arra, hogy a technika mögötti feltevések megállnak-e, és hogy szükség van-e a számítási mintázatok kiigazítására ahhoz, hogy azok megfelelően tükrözzék a dolgok jövőbeni, valószínű alakulását.

71. iránymutatás – Kárrendezési költségek - nem allokált kárrendezési költségek (ULAE) értékelési módszerei

1.127.Ha a biztosítók és viszontbiztosítók a II. technikai mellékletben vázoltak szerint a kártartalék százalékos értékében kifejezett becslésen alapuló, egyszerűsített módszert használnak a kárrendezési költségek tartalékaira vonatkozóan, ez csak akkor jöhet szóba, ha ésszerűen feltételezhető, hogy a költségek

arányosak a tartalékok egészével, ez az arány az idők során stabil, és a költségek egyenletesen oszlanak el a teljes kárportfólió élettartama alatt.

Díjtartalékok kiszámítása

72. iránymutatás – Fedezet

1.128.A biztosítóknak és viszontbiztosítóknak biztosítaniuk kell, hogy az értékelés napja szerinti díjtartalékok magukban foglalják minden olyan elismert kötelezettség értékelését, amely a biztosítási és viszontbiztosítási szerződések határára belülről esik, minden olyan jövőbeni kárigénynek való kitétettségre vonatkozóan, ahol:

(a) A fedezet már az értékelés napját megelőzően létrejött;

(b) a fedezet nem az értékelés napját megelőzően jött létre, de a biztosító vagy viszontbiztosító szerződő félként belépett a fedezetet nyújtó biztosítási vagy viszontbiztosítási szerződésbe.

1.129.Az arányosság értékelésének vagy a végrehajtási intézkedések 36. cikkének (2) bekezdésében foglaltaknak a sérelme nélkül a vállalkozások alkalmazhatják a III. technikai mellékletben vázolt egyszerűsítést.

73. iránymutatás – Szempontok a kárigények költségének előrejelzéséhez

1.130.A biztosítóknak és viszontbiztosítóknak biztosítaniuk kell, hogy a díjtartalékokban foglalt kárigény-pénzáramok értékelése megfelelően figyelembe veszi a jövőbeni kárigények várt bekövetkezési gyakoriságát és költségét, beleértve a nem gyakori, kiemelten súlyos károk és a látens kárigények valószínűségét.

74. iránymutatás – A szerződői viselkedés bizonytalansága

1.131.A biztosítóknak és viszontbiztosítóknak biztosítaniuk kell, hogy a díjtartalékok értékelése számításba veszi azt a lehetőséget, hogy a szerződők a nyújtott fedezet futamidejének lejártá előtt élnek a szerződés meghosszabbítására vagy megújítására, illetve a felmondására vagy törlésére vonatkozó opciókkal.

75. iránymutatás – Negatív díjtartalékok

1.132.A biztosítóknak és viszontbiztosítóknak biztosítaniuk kell, hogy ha a jövőbeni pénzbeáramlások jelenértéke meghaladja a jövőbeni pénzkiráramlások jelenértékét, a kockázati ráhagyás nélküli díjtartalék negatív legyen.

A jövőbeni díjakban foglalt várható nyereség (EPIFP) kiszámítása

76. iránymutatás – A biztosítási kötelezettségek elkülönítése

1.133.A végrehajtási intézkedések 260. cikkében foglalt számítás elvégzéséhez a biztosítóknak és viszontbiztosítóknak a biztosítási kötelezettségeiket fel kell osztaniuk azokra, amelyek már befizetett díjakhoz kapcsolódnak, és azokra,

amelyek érvényben lévő üzletkötéshez kapcsolódó, a jövőben befolyó díjakhoz tartoznak.

77. iránymutatás - A jövőbeni díjakban foglalt várható nyereség kiszámításához használt feltevések

1.134. A kockázati ráhagyás nélküli biztosítástechnikai tartalékok azon feltevés mellett történő kiszámításához, hogy a meglévő biztosítási és viszontbiztosítási szerződésekhez kapcsolódó, a jövőben befolyani várt díjak nem folynak be, a vállalkozásoknak ugyanazt az aktuáriusi módszert kell alkalmazniuk, mint a kockázati ráhagyás nélküli biztosítástechnikai tartalékoknak a Szolvencia II. 77. cikke szerinti kiszámításához, az alábbi, módosított feltevések mellett:

- (a) a szerződéseket továbbra is érvényben lévőként kell kezelni, nem visszavásároltként;
- (b) a szerződésre vonatkozó jogi vagy szerződéses feltételektől függetlenül a számítás nem tartalmazhat büntetéseket, csökkentéseket vagy a kockázati ráhagyás nélküli biztosítástechnikai tartalékok elméleti aktuáriusi értékelésének bármilyen egyéb kiigazítását, ahol a biztosítástechnikai tartalékokat úgy számították ki, mintha a szerződés érvényben maradna;
- (c) a többi feltevést változatlanul kell hagyni.

Viszontbiztosítási szerződésekből és különleges célú gazdasági egységektől megterülő összegek kiszámításának módszertanai

78. iránymutatás – A jövőbeni viszontbiztosítás-vásárlások figyelembe vételének mértéke

1.135. A biztosítóknak és viszontbiztosítóknak ki kell mutatniuk a mérlegbeszámolóban már kimutatott kötelezettségeket fedező, jövőbeni viszontbiztosítás-vásárlásokhoz kapcsolódó jövőbeni pénzáramokat – amennyiben az valamilyen lejáró viszontbiztosítási megállapodás helyébe lép, és ha igazolható, hogy eleget tesz az alábbi feltételeknek:

- (a) a biztosító vagy viszontbiztosító írott szabályzattal rendelkezik a viszontbiztosítási megállapodás cseréjére vonatkozóan;
- (b) a viszontbiztosítási megállapodás cseréjére nem kerül sor gyakrabban, mint 3 havonta;
- (c) a viszontbiztosítási megállapodás cseréje nem függ semmilyen, a biztosító vagy viszontbiztosító ellenőrzésén kívül eső, jövőbeni eseménytől; Amennyiben a viszontbiztosítási megállapodás cseréje bármilyen jövőbeni eseménytől függ, amely a biztosító vagy viszontbiztosító ellenőrzése alá esik, ezeket a feltételeket egyértelműen dokumentálni kell az a) pontban említett írott szabályzatban;
- (d) a viszontbiztosítási megállapodás cseréje realiztikus, és összhangban van a biztosító vagy viszontbiztosító jelenlegi üzleti gyakorlatával és üzleti stratégiájával; A biztosító vagy viszontbiztosító az átvállalt csere és az általa

korábban átvállalt cserék összehasonlításával igazolni tudja, hogy csere realizisztikus;

- (e) annak a kockázata, hogy a viszontbiztosítási megállapodás kapacitási korlátok miatt nem cserélhető le, nem lényeges;
- (f) megfelelően megbecsülték a felszámítandó, jövőbeni viszontbiztosítási díjat, mely becslés tükrözi azt a kockázatot, hogy a meglévő viszontbiztosítási megállapodások cseréjének költsége növekedhet;
- (g) a viszontbiztosítási megállapodás cseréje nem mond ellent a jövőbeni irányítási intézkedésekre vonatkozóan a végrehajtási intézkedések 236. cikkében rögzített követelményeknek.

79. iránymutatás – A viszontbiztosítási szerződésekből és a különleges célú gazdasági egységektől megtérülő összegek egyszerűsített számítása – díjtartalékok

1.136. A viszontbiztosításból megtérülő összegnek a viszontbiztosítással nem csökkentett díjtartalék összegéből történő megbecslésekor, amennyiben egyszerűsített számítást alkalmaznak, a biztosítóknak és viszontbiztosítóknak külön bruttó/nettó arányszámot kell alkalmazniuk a pénzkiáramlásra és a vállalkozásoknak potenciálisan eltérő bruttó/nettó arányszámot kell alkalmazniuk a pénzbeáramlásra. A vállalkozásnak a pénzkiáramlásra vonatkozó bruttó/nettó arányszámot a múltbeli kárigények vizsgálata alapján kell megállapítania, figyelemmel a megfelelő jövőbeni viszontbiztosítási programra. A pénzbeáramlásra vonatkozó bruttó/nettó arányszámot a várhatóan befolyó és kifizetendő relatív bruttó és viszontbiztosítási díjak alapján kell meghatározni.

1.137. Az ennek az iránymutatásnak az első bekezdésében foglaltak vagy az arányosság értékelésének a sérelme nélkül a vállalkozások alkalmazhatják az V. technikai mellékletben vázolt egyszerűsítést.

80. iránymutatás – A viszontbiztosítási szerződésekből és a különleges célú gazdasági egységektől megtérülő összegek egyszerűsített számítása – függőkár-tartalékok

1.138. A viszontbiztosításból megtérülő összegekre vonatkozó függőkár-tartalékok esetében a biztosítóknak és viszontbiztosítóknak külön bruttó-nettó technikákat kell használniuk minden egyes baleseti évre vagy minden egyes biztosításkötési évre vonatkozóan, amely egy adott ágazatra vagy adott esetben egy homogén kockázati csoportra nincs véglegesen kiszámítva.

81. iránymutatás – Partner általi nemteljesítés miatti kiigazítás egyszerűsített számítása

1.139. Mivel a partner általi nemteljesítés miatti kiigazításnak a végrehajtási intézkedések 61. cikkében megadott, egyszerűsített számítása azon a feltevésen alapul, hogy a partner nemteljesítésének valószínűsége az idők

során nem változik, az ezt az egyszerűsítést használni kívánó biztosítóknak és viszontbiztosítóknak mérlegelniük kell, hogy ez a feltevés realiztikus-e, figyelembe véve a partner hitelminőségi besorolását és a viszontbiztosítási szerződésekből és a különleges célú gazdasági egységektől megtérülő összegek módosított futamidejét.

A biztosítástechnikai tartalékok számítási módszertanaira vonatkozó általános elvek

82. iránymutatás – Az előrejelzési időszak

1.140. Annak értékelésekor, hogy az előrejelzési időszak és a pénzáramoknak az év során a szerződőkhöz történő időzítése arányos-e, a biztosítóknak és viszontbiztosítóknak minimálisan az alábbi jellemzőket kell figyelembe venniük:

- (a) a pénzáramok homogenitásának mértéke;
- (b) a bizonytalanság mértéke, azaz hogy milyen mértékben becsülhetők a jövőbeni pénzáramok;
- (c) a pénzáramok jellege.

5. szakasz: Validálás

83. iránymutatás – A biztosítástechnikai tartalékok arányosságának validálása

1.141. A biztosítóknak és viszontbiztosítóknak meg kell követelniük az aktuáriusi feladatkörtől annak biztosítását, hogy a validálási folyamat arányos legyen, figyelembe véve a feltevések, közelítések és módszertanok által külön-külön és együtt a biztosítástechnikai tartalékok értékére gyakorolt hatást.

84. iránymutatás – A validálási megközelítések és folyamatok kiválasztása

1.142. A biztosítóknak és viszontbiztosítóknak meg kell követelniük az aktuáriusi feladatkörtől annak mérlegelését, hogy a kötelezettség jellemzőitől és a megközelítés vagy folyamat felhasználási céljától függően mely validálási megközelítések és folyamatok a legmegfelelőbbek.

85. iránymutatás – Minőségi és mennyiségi megközelítések

1.143. A biztosítóknak és viszontbiztosítóknak meg kell követelniük az aktuáriusi feladatkörtől annak biztosítását, hogy a validálási folyamat a minőségi és mennyiségi szempontokra egyaránt kiterjedjen, és túlmutasson a becsléseknek az eredményekkel való összehasonlításán. A validálási folyamatnak magában kell foglalnia az olyan minőségi aspektusokat is, mint például az ellenőrzések értékelése, a dokumentáció, az értelmezés és az eredmények kommunikálása.

86. iránymutatás – Rendszeres, dinamikus validálási folyamat

1.144.A biztosítóknak és viszontbiztosítóknak meg kell követelniük, hogy az aktuáriusi feladatkör egy rendszeres, dinamikus folyamatot végezzen el, melynek keretében rendszeresen finomítja a validálási megközelítéseket, beépítve a korábbi validálások során szerzett tapasztalatokat és reagálva a piaci és működési feltételek változásaira.

87. iránymutatás – Összevetés a tapasztalatokkal - eltérések

1.145.A biztosítóknak és viszontbiztosítóknak biztosítaniuk kell, hogy az aktuáriusi feladatkör:

- a) azonosítsa a várt és a tényleges kárigények közötti teljes eltérést;
- b) a teljes eltérést felossza annak fő forrásai szerint, és elemezze az eltérés okait;
- c) ha az eltérés nem ideiglenes rendellenességnek tűnik, javaslatokat tegyen az alkalmazott modell vagy feltevések módosítására.

1.146.A vállalkozásoknak biztosítaniuk kell, hogy a releváns piaci adatok és trendek mérlegelése részét képezze a tapasztalatokkal való összevetésnek.

88. iránymutatás – A piaccal való összevetés az opciókat és a garanciákat tartalmazó szerződéseknél

1.147.A biztosítóknak és viszontbiztosítóknak meg kell vizsgálniuk, hogy vannak-e olyan piaci instrumentumok, amelyekkel közelítőleg helyettesíteni lehet az opciókat és a garanciákat tartalmazó szerződéseket. Amennyiben rendelkezésre állnak, az ilyen portfóliók árát össze kell vetni a biztosítástechnikai tartalékoknak a (pénzáram-előrejelzések használatával kiszámított) legjobb becslés és a kockázati ráhagyás összegeként kiszámított értékével.

Megfelelési és jelentési szabályok

- 1.148.Ez a dokumentum az EIOPA-rendelet 16. cikke értelmében kiadott iránymutatásokat tartalmaz. Az EIOPA-rendelet 16. cikkének (3) bekezdése szerint a hatáskörrel rendelkező hatóságok és a pénzügyi intézmények minden erőfeszítést megtesznek azért, hogy megfeleljenek az iránymutatásoknak és az ajánlásoknak.
- 1.149.Az ezeknek az iránymutatásoknak megfelelő vagy megfelelni kívánó, hatáskörrel rendelkező hatóságoknak az iránymutatásokat megfelelő módon be kell építeniük saját szabályozási vagy felügyeleti kereteikbe.
- 1.150.A hatáskörrel rendelkező hatóságok a lefordított változatok kiadásától számított két hónapon belül értesítik az EIOPA-t arról, hogy megfelelnek-e vagy meg kívánnak-e felelni ezeknek az iránymutatásoknak, illetve ellenkező esetben a meg nem felelés indokairól.
- 1.151.Amennyiben eddig a határidőig nem érkezik válasz, az adott, hatáskörrel rendelkező hatóságot úgy tekintik, hogy nem felelt meg a jelentéstételnek, és ekként kerül jelentésre.

Felülvizsgálatokra vonatkozó záró rendelkezés

- 1.152.Ezeket az iránymutatásokat az EIOPA felülvizsgálhatja.

I. technikai melléklet – Általános költségek hozzárendelésére vonatkozó egyszerűsítés

Az ismétlődő általános költségek meghatározása az alábbiak szerint történik:

$$ROA_t = RO_{last} \cdot \left(\frac{RO_{next}}{RO_{last}} \right)^{t/12} \cdot \frac{s+13-t}{12(s+12)}$$

ahol:

s = a biztosítási szerződésből eredő bármely kötelezettség teljes rendezéséhez szükséges várható idő, hónapokban, a biztosítási fedezet kezdetétől

t = az előrejelzési időszak 1...12. hónapja

RO_{last} = az utolsó 12 hónapban megfigyelt, ismétlődő általános költségek

RO_{next} = az elkövetkező 12 hónapban várt, ismétlődő általános költségek

ROA_t = a t hónaphoz hozzárendelhető, ismétlődő általános költségek

II. technikai melléklet - Kárrendezési költségekre vonatkozó egyszerűsítés

Kárrendezési költségekre képzett tartalékra vonatkozó egyszerűsítés a kártartalék százalékában kifejezett becslés alapján:

Ez az egyszerűsítés az alábbi képleten alapul, melyet ágazatonként kell alkalmazni:

$$ULAE \text{ tartalék} = R \times [IBNR + a \times PCO_reported]$$

ahol:

$R = R_i$ egyszerű vagy súlyozott, kellően hosszú időszak alapján számított átlaga

R_i = kifizetett kárigények rendezési költsége / (bruttó kárigények + engedményezések).

$IBNR$ = bekövetkezett, de még be nem jelentett károk (IBNR) tartalékai

$PCO_reported$ = bejelentett, függő károk viszontbiztosítással nem csökkentett tartaléka

a = A kártartalék százaléka

III. technikai melléklet – Díjtartalékokra vonatkozó egyszerűsítés

Egyszerűsítés a díjtartalékok legjobb becslésének levezetéséhez az érintett ágazatra vonatkozó egyesített arányszám becslése alapján:

Az alábbi bemeneti információkra van szükség:

- (a) az adott ágazatra vonatkozó egyesített arányszám becsült értéke a díjtartalék-felhasználási időszakában;
- (b) az alapul szolgáló kötelezettségekhez tartozó jövőbeni díjak jelenértéke (olyan mértékben, amilyenben a jövőbeni díjak a szerződések határain belül esnek);
- (c) a meg nem szolgáltat díjak volumenére vonatkozó mérőszám; ahhoz az üzletkötéshez kapcsolódik, amely az értékelés napján jött létre, és az így létrejött üzletkötés díjának az e szerződésekre vonatkozóan már megszolgált (időarányosan számított) díjakkal csökkentett összegét jelenti.

A legjobb becslés levezetése a bemenő adatokból az alábbiak szerint történik:

$$BE = CR \cdot VM + (CR - 1) \cdot PVFP + AER \cdot PVFP$$

Ahol:

BE = a díjtartalék legjobb becslése

CR = az adott ágazatra vonatkozó egyesített arányszám becsült értéke, a szerzési költséggel nem csökkentett alapon számítva, azaz $CR = (\text{kárigények} + \text{kárigényekhez kapcsolódó költségek}) / (\text{szerzési költséggel nem csökkentett, megszolgált díjak})$.

VM = meg nem szolgáltat díj volumenének mérőszáma. Ahhoz az üzletkötéshez kapcsolódik, amely az értékelés napján jött létre, és az így létrejött üzletkötés díjának az e szerződésekre vonatkozóan már megszolgált díjakkal csökkentett összegét jelenti. Ezt a mérőszámot a szerzési költségekkel együtt kell számítani.

PVFP = jövőbeni díjak (az előírt kockázatmentes hozamgörbe szerint diszkontált) jelenértéke, a jutalékkal együtt számítva.

AER = a szerzési költségek becsült aránya az adott ágazatban.

Az egy baleseti évre (= bekövetkezési évre) vonatkozó egyesített arányszám meghatározása: a költségeknek és felmerült kárigényeknek a megszolgált díjakhoz viszonyított aránya egy adott ágazatban vagy a kockázatok homogén csoportjában. A

megszolgált díjak nem tartalmazhatják az előző évi kiigazítást. A költségek a megszállt díjakhoz rendelhető költségek, a kárköltségek nélkül. A felmerült kárigények nem tartalmazhatják a tartalék-felhasználási eredményt, azaz az év során kifizetett kárigények y évében felmerült veszteségeknek (beleértve a kárköltségeket) és az év végén meghatározott tartalékoknak az összegeként kell kiszámítani.

Ehelyett, ha az könnyebben használható, a költségarány és a kárigény-arány összege is tekinthető a baleseti évre vonatkozó egyesített arányszámnak. A költségarány a költségeknek (ide nem értve a kárköltségeket) a biztosítási díjelőíráshoz viszonyított aránya, a költségek pedig a biztosítási díjelőíráshoz hozzárendelhető költségek. Az adott baleseti évre és ágazatra vagy kockázatok homogén csoportjára vonatkozó kárigény-arányt a felmerült kárigények végső veszteségének a megszállt díjakhoz viszonyított hányadosaként kell meghatározni.

IV. technikai melléklet – A kockázati ráhagyásra vonatkozó egyszerűsítések hierarchiája

A hierarchia (1) szintjére vonatkozóan:

Életbiztosítási kockázat

A halandósági kockázatból, a hosszú élet kockázatból, a rokkantsági kockázatból, a költségkockázatból, a felülvizsgálati kockázatból és a katasztrófakockázatból adódó szavatolótőke-szükséglet kiszámításánál megengedett egyszerűsítések a kockázati ráhagyás kiszámítására is vonatkoznak.

Egészségbiztosítási kockázat

Az egészségbiztosítási halandósági kockázatból, az egészségbiztosítási hosszú élet kockázatból, a rokkantság-betegség miatti gyógyászati költségek kockázatából, a rokkantság-betegség miatti jövedelembiztosítási kockázatból, az egészségbiztosítási költségkockázatból és az életbiztosítási tartalékolási technikákhoz hasonlóan kezelt (SLT) egészségbiztosítási törlési kockázatból adódó szavatolótőke-szükséglet kiszámításánál megengedett egyszerűsítések a kockázati ráhagyás kiszámítására is vonatkoznak.

Nem-életbiztosítási kockázat

A díj- és tartalékkockázathoz kapcsolódó jövőbeni szavatolótőke-szükséglet számítása némiképp egyszerűsíthető a megújítások és a jövőbeni tevékenységek figyelmen kívül hagyásával:

- Ha a díjvolumen a t évben a tartalék volumenéhez képest alacsony, akkor a t év díjvolumene 0-nak vehető. Példa lehet erre az olyan tevékenység, amely nem tartalmaz több évre szóló szerződéseket, és ahol így a díjvolumen 0-nak vehető minden olyan jövőbeni t évre, ahol $t \geq 1$.
- Ha a díjvolumen nulla, a nem-életbiztosítás tőkekövetelménye közelítően meghatározható az alábbi képlettel:

$$3 \cdot \sigma_{(res,mod)} \cdot PCO_{Net}(t),$$

ahol $\sigma_{(res,mod)}$ a tartalékkockázat összesített szórását jelöli, a $PCO_{Net}(t)$ pedig a viszontbiztosítás nélküli függőkár-tartalék legjobb becslését a t évre vonatkozóan.

A tartalékkockázat összesített $\sigma_{(res,mod)}$ szórása kiszámítható a végrehajtási intézkedések 117. cikkében leírt összesítési lépések alkalmazásával, feltételezve, hogy a díjkockázathoz tartozó minden összeg nulla.

További egyszerűsítésként feltehető, hogy a díjkockázat és a tartalékkockázat szórásának vállalkozás-specifikus becslése az évek során nem változik.

Továbbá a katasztrófakockázathoz tartozó biztosítási kockázat tőkekövetelménye csak azon biztosítási szerződéseknél kerül figyelembe vételre, amelyek $t = 0$ időpontban fennállnak.

Partner általi nemteljesítési kockázat

Az engedményezett viszontbiztosításhoz tartozó, partner általi nemteljesítési kockázat tőkekövetelménye közvetlenül kiszámítható a definícióból minden szegmensre és minden évre. Ha a viszontbiztosítók nemteljesítésének való kitétség a számítási évek során nem változik jelentősen, a kockázat tőkekövetelménye közelítően meghatározható a legjobb becslések viszontbiztosítókra eső hányadának a 0. évben megfigyelt tőkekövetelmény-szintre való alkalmazásával.

A standard formula szerint az engedményezett viszontbiztosításhoz tartozó, partner általi nemteljesítési kockázat nem az egyes szegmensekre, hanem a teljes portfolióra kerül meghatározásra. Ha valamely szegmensben a nemteljesítés kockázata hasonló a teljes nemteljesítési kockázathoz, vagy ha valamely szegmensben a nemteljesítés kockázata elhanyagolható jelentőségű, akkor a kockázat tőkekövetelménye megállapítható a legjobb becslések viszontbiztosítókra eső hányadának a viszontbiztosítók nemteljesítési kockázatához tartozó 0. évi teljes tőkekövetelmény-szintre való alkalmazásával.

A hierarchia (2) szintjére vonatkozóan:

Az arányossági módszer reprezentatív példáját használva a referenciabiztosító t évi szavatolótőke-szükséglete megadható az alábbiak szerint:

$$\boxed{SCR_{RU}(t) = SCR_{RU}(0) \cdot BE_{Net}(t) / BE_{Net}(0) \quad t = 1, 2, 3, \dots}$$

Ahol

$SCR_{RU}(t)$ = a referenciabiztosító (vizont)biztosítási kötelezettség-portfoliójára $t \geq 0$ időpontban kiszámított szavatolótőke-szükséglet;

$BE_{Net}(t)$ = a vállalkozás (vizont)biztosítási kötelezettség-portfoliójára $t \geq 0$ időpontban meghatározott, viszontbiztosítással csökkentett biztosítástechnikai tartalékok legjobb becslése.

A fent ismertetett egyszerűsítés nagyobb felbontású szintekre, azaz egyes modulokra és/vagy részmodulokra is alkalmazható. Megjegyzendő azonban, hogy az elvégzendő számítások száma általában arányos azoknak a moduloknak és/vagy részmoduloknak a számával, amelyekre ezt az egyszerűsítést alkalmazzák. Emellett mérlegelni kell, hogy egy a fent jelzett, nagyobb felbontású számítással pontosabban megbecsülhető-e a kockázati ráhagyás kiszámításához használt, jövőbeni szavatolótőke-szükségletek.

A hierarchia (3) szintjére vonatkozóan:

Az életbiztosítás esetében a futamidő alapú megközelítés azt jelzi, hogy a $CoCM$ kockázati ráhagyás kiszámítható az alábbi képlettel:

$$\boxed{CoCM = CoC \cdot Dur_{mod}(0) \cdot SCR_{RU}(0) / (1 + r_1)}$$

ahol:

$SCR_{RU}(0)$ = a referenciabiztosító (vizsont)biztosítási kötelezettség-portfoliójára $t=0$ időpontban kiszámított szavatoló-tőke-szükséglet;

$Dur_{mod}(0)$ = a referenciabiztosító vizsontbiztosítás nélkül vett (vizsont)biztosítási kötelezettségeinek módosított futamideje $t=0$ időpontban; és

CoC = a tőke-költség-ráta.

Ha az $SCR_{RU}(0)$ olyan lényeges részkockázatokat jelöl, amelyek nem állnak fenn a portfólió teljes futamideje alatt (például le nem járt szerződésekre vonatkozó, nem-életbiztosítási díjkockázat, vagy lényeges piaci kockázat), a számítás gyakran jobbá tehető

- ezeknek a részkockázatoknak a $SCR_{RU}(0)$ értékéből való kizárásával a fenti számítás elvégzésénél;
- az e részkockázatok kockázati ráhagyáshoz való hozzájárulásának külön történő kiszámításával;
- az eredmények összesítésével (ahol lehet, a diverzifikáció figyelembe vételével).

A hierarchia (4) szintjére vonatkozóan:

Ezen egyszerűsítés szerint a $CoCM$ kockázati ráhagyást a $t=0$ időpontban vett, vizsontbiztosítás nélküli biztosítástechnikai tartalékok legjobb becslésének százalékában fejezzük ki, azaz

$$CoCM = a_{lob} \cdot BE_{Net}(0)$$

ahol

$BE_{Net}(0)$ = a vállalkozás adott ágazatában fennálló (vizsont)biztosítási kötelezettség-portfoliójára $t=0$ időpontban meghatározott, vizsontbiztosítással csökkentett biztosítástechnikai tartalékok legjobb becslése;

a_{lob} = az adott ágazatra meghatározott, rögzített százalékos érték.

V. technikai melléklet - A viszontbiztosítási szerződésekből és a különleges célú gazdasági egységektől megtérülő összegek egyszerűsített számítása

A díjtartalékokra vonatkozóan:

A függőkár-tartalékokra vonatkozóan alább 2) említett, bruttó-nettó egyszerűsítések használhatóak a megtérülő összegek kiszámításához a díjtartalékok, azaz az aktuális baleseti évhez (ahol $i=n+1$) kapcsolódó (fedezett, de fel nem merült) kárigényekre képzett tartalékok esetében is, a viszontbiztosítási fedezet erre az évre eső (várható) arányos részét használva. Ez konzervatív megközelítés az engedményező (vizont)biztosító számára, mivel nem veszi figyelembe a nem arányos viszontbiztosítás hatását a jelenlegi baleseti (üzleti) évre.

A függőkár-tartalékokra vonatkozóan:

1) Az RBNS-kárigények tartalékán („esettartalékok”) alapuló bruttó-nettó egyszerűsítés

Ez az egyszerűsítés egy rendelkezésre álló A portfolió nettó és bruttó tartalékainak arányát használja egy másik, B portfolió nettó tartalékainak (NPB) meghatározására, a B portfolió megfigyelhető bruttó tartalékai (GPB) felhasználásával. Más szóval, a bruttó-nettó egyszerűsítés (GN) az alábbiak szerint írható le:

$$GN = NPA/GPA$$

ahol az NPA és a GPA az A portfolió nettó, illetve bruttó tartalékait jelenti. Majd ezt az egyszerűsítést alkalmazzuk a B portfolió nettó tartalékainak kiszámításához, a következők szerint:

$$NPB = GN \times GPB$$

Ennek az egyszerűsítésnek az alkalmazásához az alábbi kritériumoknak kell teljesülniük:

- Az összehasonlítás alapjául szolgáló (A) portfolió hasonló a (B) portfolióhoz, melyhez az egyszerűsítést használjuk – vö. a tartalom elsőbbsége a formához képest.
- Az arányszám (GN) meghatározása hiteles, fenntartható adatokon alapul. Ehhez legalább két évet meghaladó adatsorokra van szükség.

Az engedményezett viszontbiztosítás a társaság méretétől, pénzügyi helyzetének szilárdságától és kockázatkerülésétől függően változik, ezért egy másik, összehasonlítási alapul szolgáló portfolió nettó/bruttó arányszámának alkalmazásakor különös gondossággal kell eljárni. Ez a megközelítés tehát csak olyan esetekben használható, ahol tudható, hogy az összehasonlítási alapul szolgáló portfolió jellege nagyon hasonló a saját portfolióéhoz. Még ha így is van, a nem arányos

viszontbiztosításnál az engedményezési százalék erősen függ a nagy veszteségek tényleges előfordulásától, ezért nagyon volatilis.

2) Halmozott kifizetett kárigényeken (halmozott pénzáramokon) alapuló bruttó-nettó egyszerűsítés

Ez az egyszerűsítés a nettó függőkár-tartalékok becslését a bruttó függőkár-tartalékok és a viszontbiztosítási fedezeteknek az egyes baleseti évekre gyakorolt becsült hatása alapján vezeti le.

Az egyszerűsítés használatának indoklásával kapcsolatban megjegyezhető, hogy a korábbi baleseti évek esetében az egyes évek viszontbiztosítási szerkezete ismert, és utólag (valószínűleg) nem változik. Ennek megfelelően a múltbeli nettó és a bruttó halmozott pénzáramok ágazonkénti – baleseti évenként differenciált – összehasonlítása felhasználható az arányos és a nem arányos viszontbiztosítás által az egyes baleseti évekre gyakorolt hatás becsléséhez (azaz az egyes baleseti évekre vonatkozó bruttó-nettó egyszerűsítéshez).

Valamely ágazatra vonatkozóan a nem véglegesen kiszámított baleseti évekre vonatkozó bruttó-nettó egyszerűsítés (G_{Ni}) a következőképpen adható meg:

$$G_{Ni} = A_{Net,i,n-i} / A_{Gross,i,n-i},$$

ahol a $A_{Gross,i,n-i}$ és a $A_{Net,i,n-i}$ a viszontbiztosítással együtt, illetve viszontbiztosítás nélkül számított, halmozott kifizetett kárigényeket jelöli, az n pedig a legutóbbi baleseti év, amelyre ezeknek a pénzáramoknak az értékét megfigyelték.

Ezt követően ezekkel egyszerűsítésekkel kiszámíthatók az egyes baleseti évekhez tartozó nettó függőkár-tartalékok, azaz

$$P_{CONet,i} = G_{Ni} \times P_{COGross,i}$$

ahol a $P_{COGross,i}$ és a $P_{CONet,i}$ az i baleseti évre vonatkozó bruttó, illetve nettó függőkár-tartalékokat jelöli.

Ez az egyszerűsítés csak akkor használható, ha valamely baleseti évre vonatkozóan mind a bruttó, mind a nettó halmozott kifizetett kárigények (bruttó, illetve nettó pénzáramok) ismertek minden ágazat esetében.

A kevésbé régi baleseti évek, és különösen az utolsó baleseti év (ahol $i=n$) esetében az itt megadott egyszerűsítés egy kicsit túl magas lehet, mert az IBNR-kárigények valószínűleg a függőkár-tartalékok nagy részét teszik ki. Ezekben az esetekben tehát a megadott egyszerűsítés várhatóan a nettó tartalékok felülbecsléséhez vezet.

VI. technikai melléklet – A kockázati ráhagyás egyszerűsített számítása az év során

A kockázati ráhagyásnak az elkövetkező év bármely időpontjában fennálló értéke (azaz $CoCMlob(t)$) kiszámítható az alábbiak szerint:

$$CoCM(t) = CoCM(0) \cdot BE_{Net}(t)/BE_{Net}(0), 0 < t < 1$$

ahol:

$CoCM(0)$ = a referenciabiztosító (vizsont)biztosítási kötelezettség-portfóliójára $t=0$ időpontban kiszámított kockázati ráhagyás,

$BE_{Net}(t)$ = a referenciabiztosító (vizsont)biztosítási kötelezettség-portfóliójára $t \geq 0$ időpontban meghatározott, vizsontbiztosítással csökkentett biztosítástechnikai tartalékok legjobb becslése.